

De Utrechtse **basisondersteuning**

Inhoud

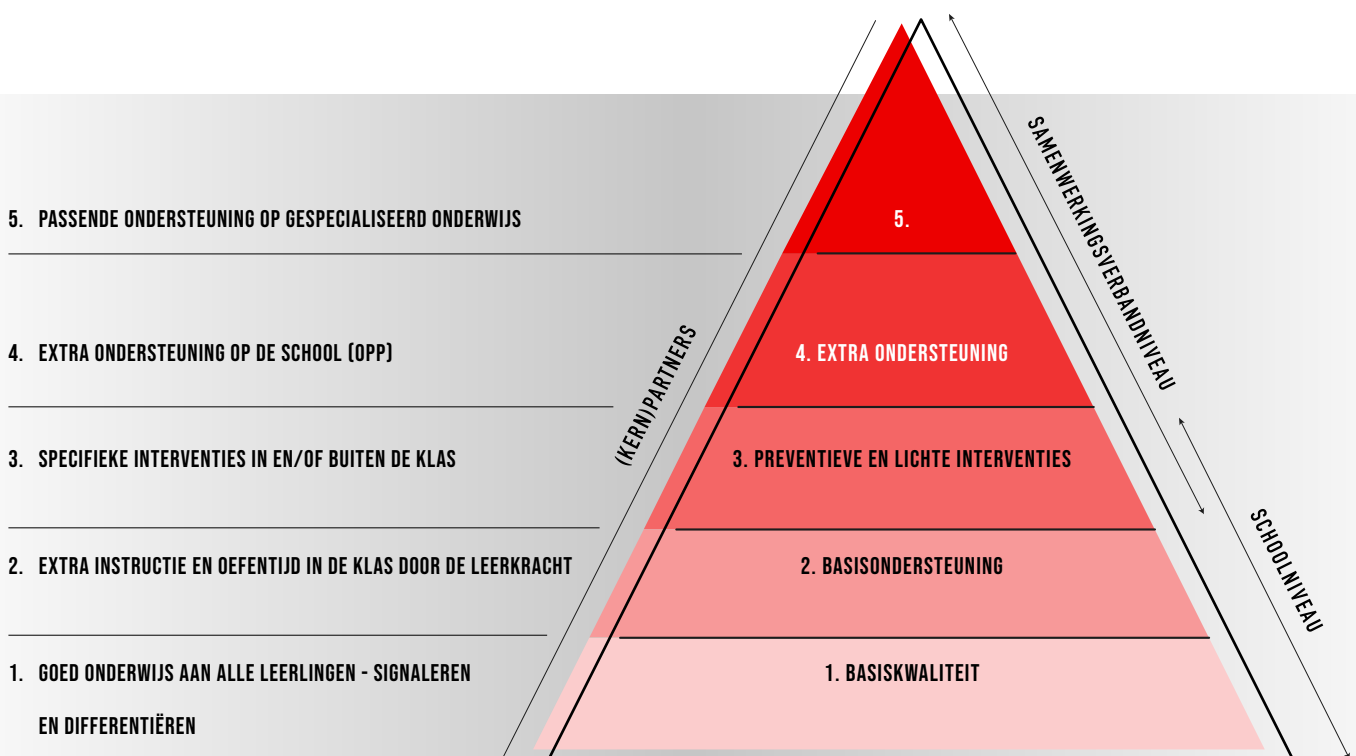
1. Inleiding	3
2. De ondersteuningspiramide	4
3. Beschrijving van de Utrechtse basisondersteuning	6
4. Wat doet SWV Utrecht PO in de basisondersteuning?	16

1. Inleiding

In Utrecht streven de schoolbesturen in het primair onderwijs (PO) gezamenlijk naar het bieden van optimale ontwikkelkansen voor elke basisschoolleerling en bevorderen hiermee kansengelijkheid.

We gaan uit van verschillen tussen leerlingen en omarmen diversiteit. Aanbod en omgeving stemmen we af op de ontwikkeling en onderwijsbehoeften van de leerlingen. We leggen nadruk op het belang van het handelen van de leerkracht en een positieve leerling – leerkracht relatie. Dat gebeurt zoveel mogelijk op een reguliere school, thuis nabij, met een voorkeur voor preventieve interventies ten opzichte van curatieve interventies. We vragen ons hierbij steeds af wat nodig is aan kennis, expertise, tijd en ruimte om het onderwijs zo vorm te geven dat zoveel mogelijk leerlingen er optimaal van kunnen profiteren.

Dit document beschrijft de Utrechtse basisondersteuning en is opgesteld door de Utrechtse PO schoolbesturen in overeenstemming met het Samenwerkingsverband Utrecht PO (SWV Utrecht PO).

De ondersteuningspiramide onderscheidt verschillende niveaus van ondersteuning binnen de school. De onderste drie lagen vormen de Utrechtse basisondersteuning, de bovenste twee lagen betreffen de extra ondersteuning. Extra ondersteuning geven de scholen vorm in samenwerking met consultants van SWV Utrecht PO. Op het niveau van preventieve en lichte interventies is ruimte voor maatwerk en bepalen we gezamenlijk wat nodig is.

2. De ondersteuningspiramide

Basiskwaliteit

Om optimale ontwikkelkansen voor elke leerling te realiseren, streven we ernaar dat de basiskwaliteit op iedere school op orde is. De basiskwaliteit vormt het fundament voor goed onderwijs. Dit houdt in dat elke school minimaal voldoet aan de kwaliteitseisen van de onderwijsinspectie, bestaande uit: Onderwijsproces (OP), Veiligheid en schoolklimaat (VS), Onderwijsresultaten (OR) en Sturen, kwaliteitszorg en ambitie (SKA). ([onderzoekskaders Inspectie van het Onderwijs](#)). Het is hierbij van belang dat scholen hun leerlingpopulatie goed in beeld brengen, het onderwijs daarop afstemmen en uitgaan van hoge verwachtingen bij alle leerlingen.

Een goede ondersteuningsstructuur, waarbij leerlingen planmatig worden gevolgd en tijdig passende ondersteuning wordt geboden, is onderdeel van de basiskwaliteit. Het is cruciaal dat de ondersteuningsstructuur helder beschreven is en taken en verantwoordelijkheden zijn belegd.

Basisondersteuning

Als de basiskwaliteit niet toereikend is om een leerling te helpen in zijn of haar ontwikkeling, biedt iedere school minimaal dezelfde basisondersteuning. Deze ondersteuning wordt door de school georganiseerd en is beschikbaar voor alle leerlingen die het nodig hebben. De ondersteuning is bij voorkeur preventief en anders licht curatief en ligt in het verlengde van de basiskwaliteit. Op dit moment wordt de landelijke norm voor basisondersteuning vastgelegd, die beschrijft waaruit de basisondersteuning minimaal moet bestaan. Elke regio kan een eigen accent geven aan deze norm.

In Utrecht werken de PO schoolbesturen samen binnen SWV Utrecht PO om de basisondersteuning te versterken. Expertise delen we op stedelijk niveau en op specifieke thema's faciliteren we een gezamenlijke aanpak.

Stedelijke samenwerking binnen de basisondersteuning

[Utrechtse Onderwijsagenda](#) (UOA)

De UOA is de stedelijke agenda om het Utrechtse onderwijs te versterken. Met partners vanuit kinderopvang, onderwijs, jeugd domein en sociale basis werken we aan gelijke kansen voor ieder kind en een inclusieve samenleving waarin ieder kind meedoet. Vanuit vijf thema's werken we aan een doorlopende ontwikkellijn waarin ieder kind gewaardeerd wordt en wordt voorbereid op een waardevolle plek in de samenleving.

Kernpartneraanpak (KPA)

De KPA is een gelijkwaardige samenwerking tussen onderwijs (scholen, SWV Utrecht PO) en gemeentelijke partners (afdeling Leerplicht, Jeugdgezondheidszorg, Buurtteam, aanvullende jeugdhulp). Via de KPA organiseren we de ondersteuning in Utrecht gezamenlijk en waar mogelijk dicht bij de scholen.

Werkgroep Jonge Kind	De werkgroep is een samenwerking tussen kinderopvang-organisaties, peutercentra, po schoolbesturen, gemeente Utrecht, SWV Utrecht PO en de Universiteit Utrecht. Het UKK (Utrechts Kwaliteitskader) biedt onderwijsprofessionals handvatten om de opvang en educatie van jonge kinderen (voor- en vroegschoolse educatie) verder te versterken. Het doel is dat alle jonge kinderen een goede start krijgen binnen het onderwijs.
Team Jonge Kind (TJK)	Het TJK is een team van experts rond het jonge kind binnen SWV Utrecht PO. Het team fungeert als schakel tussen de vroeg- en voorschoolse educatie (VVE) en het basisonderwijs, zodat het jonge kind ononderbroken onderwijs kan volgen. Hiervoor werkt het TJK samen met de kernpartners in de wijk.
Stedelijk Expertiseteam Nieuwkomers	Het Stedelijk Expertiseteam Nieuwkomers is een samenwerking van schoolbesturen PO. Professionals van Taalschool Utrecht en International School Utrecht delen hun expertise op het gebied van meertaligheid en nieuwkomers.
Stedelijk Expertiseteam HB	Het Stedelijk Expertiseteam HB is een samenwerking van po schoolbesturen. Vanuit dit team delen professionals (leerkrachten, coördinatoren) die werkzaam zijn in één van de deeltijd HB-groepen (Magisgroepen), het voltijds HB-onderwijs hun expertise op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid.
Dyslexie advies team (DAT)	Het DAT is een samenwerking tussen professionals van de gemeente, basisscholen en zorgaanbieders. Zij richten zich op het versterken en borgen van de kwaliteit van de ketenzorg op het gebied van dyslexie.

Extra ondersteuning

Wanneer de Utrechtse Basisondersteuning onvoldoende aansluit bij de ondersteuningsbehoeften van een leerling of groep leerlingen, kan extra ondersteuning worden ingezet. In het ondersteuningsplan van het SWV Utrecht PO wordt beschreven wat het SWV Utrecht PO daarin kan betekenen, indien er sprake is van onderwijs gerelateerde vraagstukken.

3. Beschrijving van de Utrechtse basisondersteuning

Binnen SWV Utrecht PO zijn met de po schoolbesturen afspraken gemaakt over de basisondersteuning. De schoolbesturen dragen de verantwoordelijkheid voor de uitvoering en SWV Utrecht PO ondersteunt hierbij.

In dit hoofdstuk beschrijven we per thema wat iedere school minimaal zou moeten kunnen bieden aan basisondersteuning. Echter, de context van de leerling is soms complexer dan in dit document beschreven kan worden en is van invloed op de ondersteuningsvraag van de leerling(en). Het is van belang om bij iedere ondersteuningsvraag te bekijken wat er op dit moment nodig en mogelijk is voor de leerling in deze klas, met deze leerkracht, op deze school.

Fundament van de Utrechtse basisondersteuning

Dit vinden we belangrijk

Dit spreken we af

Pedagogisch klimaat

Elke school zorgt voor een pedagogisch klimaat dat binnen de hele school geldt en bijdraagt aan veiligheid, verbondenheid en een positief leerklimaat. Daarbij hoort ook de verantwoordelijkheid om elke leerling echt te zien (pedagogische relatie).

Opbrengstgericht, ontwikkelingsgericht & handelingsgericht werken

Elke school werkt planmatig aan verbetering van het onderwijs, ontwikkelingsgericht en volgens de principes van het handelingsgericht werken (HGW).

Educatief partnerschap

Elke school ziet ouders als gelijkwaardige partners in de samenwerking rondom de leerling en werkt constructief samen met de ouders. De school erkent verschillen in taal, opvoeding en betrokkenheid en zoekt actief naar manieren om bruggen te slaan.

Doorgaande lijn (VE - PO - VO)

Elke school werkt nauw samen met voorschoolse partners (VE) en partners in het Voortgezet Onderwijs (VO). Bij doorstroom legt de school de onderwijsbehoeften vast.

Samenwerking school/schoolbesturen en consulenten van het SWV

Er is sprake van een intensieve en transparante samenwerking tussen scholen/schoolbesturen en consulenten van het SWV Utrecht PO, waarbij het belang van de leerling centraal staat en ieder hierin zijn of haar verantwoordelijkheid neemt.

Binnen Utrecht PO hebben we in het kader van de basisondersteuning afspraken over de volgende thema's:

3.1 Ondersteuning van de spraak- en taalontwikkeling

3.2 Ondersteuning van de lees- en spellingontwikkeling

3.3 Ondersteuning van de rekenontwikkeling

3.4 Ondersteuning van meer- en hoogbegaafde leerlingen

3.5 Ondersteuning van de achterblijvende cognitieve ontwikkeling

3.6 Ondersteuning van de sociaal emotionele ontwikkeling

3.7 Ondersteuning van het taak- en werkgedrag en leren leren

3.8 Ondersteuning rondom meertaligheid en nieuwkomers

3.1 Ondersteuning van de spraak- en taalontwikkeling

Aanbod

- De school biedt een taalrijk leerklimaat waarin het stimuleren van spraak- en taalontwikkeling in alle lessen geïntegreerd is.

Beleid

- De school beschikt over vastgesteld taalbeleid dat aansluit bij de leerlingpopulatie.

Expertise

- De leerkracht heeft basiskennis over de spraak- en taalontwikkeling.
- De leerkracht is in staat om moeilijkheden binnen de spraak- en taalontwikkeling te signaleren.
- De school kan een beroep doen op een specialist in taalontwikkeling die leerkrachten kan adviseren. Dit kan een interne taalspecialist zijn of een collega van een andere school.
- De school kan een beroep doen op een externe specialist in spraakontwikkeling die leerkrachten kan adviseren.

Materialen

- De school stelt hulpmiddelen en materialen beschikbaar ter ondersteuning van de spraak- en taalontwikkeling en biedt ondersteuning bij het gebruik ervan.

Wat valt niet onder de basisondersteuning?

- Diagnostiek, begeleiding en behandeling bij spraak- en taalproblematiek.

3.2 Ondersteuning ter bevordering van lees- en spellingontwikkeling

Aanbod

- De school is in staat om leerlingen te ondersteunen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van lees- en spellingontwikkeling op ondersteuningsniveau 1 (goed lees- en spellingsonderwijs in de klas), ondersteuningsniveau 2 (extra begeleiding in de klas) en ondersteuningsniveau 3 (specifieke leerlinggerichte interventie) volgens het Protocol Leesproblemen en Dyslexie¹.
- De school is in staat om een leerlingdossier op te bouwen dat bruikbaar is als onderbouwing voor diagnostiek en behandeling van ernstige dyslexie en de school heeft kennis van het stroomschema van het Dyslexie Advies Team (DAT).

Beleid

- De school heeft, passend bij de populatie, haar lees- en spellingbeleid vastgesteld.
- De school kent en werkt met het 'Protocol Leesproblemen en Dyslexie'. De onderwijsprofessionals van de school kennen de inhoud en kunnen deze toepassen in de eigen onderwijspraktijk.

Expertise

- De leerkracht is in staat om kenmerken van de lees- en spellingsproblemen te herkennen, te signaleren en zet tijdig en adequaat interventies in.
- De school kan een beroep doen op een taal-/leesspecialist of -coördinator, die leerkrachten kan adviseren over de leesontwikkeling en kenmerken van ernstige dyslexie.
- De school kan ouders op de juiste manier ondersteunen en verwijzen naar de zorgaanbieders voor diagnose en behandeling (ondersteuningsniveau 4).

Materialen

- De school is in staat om bestaand lesmateriaal aan te passen (bijvoorbeeld vergroten van letters of contrast, aangepaste leer- en werkboeken).
- De school is in staat om, in het onderwijs- of toetsprogramma, adaptief te toetsen volgens het dyslexieprotocol.
- De school is in staat om basale hulpmiddelen in te zetten (bijvoorbeeld ernstige dyslexie compenserende hulpmiddelen).
- De school beschikt over (een) remediërende aanpak voor lezen en spelling en heeft kennis van de interventies van de ondersteuningsniveaus.

Wat valt niet onder de basisondersteuning?

- De diagnostiek en behandeling van ernstige dyslexie door een specialistische zorgaanbieder.
- Langdurige individuele ondersteuning voor leerlingen met lees- en spellingsproblemen en ernstige dyslexie die niet genoeg geholpen zijn met de basisondersteuning en de behandeling van ernstige dyslexie.

¹ Expertisecentrum Nederlands. (2019). Protocol Leesproblemen en Dyslexie voor groep 1–8.

3.3 Ondersteuning ter bevordering van de rekenontwikkeling

Aanbod

- De school is in staat om leerlingen te ondersteunen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van rekenontwikkeling op ondersteuningsniveau 1 (goed rekenonderwijs in de klas), ondersteuningsniveau 2 (extra begeleiding in de klas) en ondersteuningsniveau 3 (specifieke leerlinggerichte interventie) en hen begeleiding te bieden volgens het Protocol Ernstige Reken Wiskundeproblemen en Dyscalculie (ERWD)².
- De school is in staat om een leerlingdossier op te bouwen dat bruikbaar is als onderbouwing voor diagnostiek en behandeling van ERWD.

Beleid

- De school heeft, passend bij de populatie, beleid vastgesteld voor rekenontwikkeling. Hierin staat het aanbod beschreven en hoe omgegaan wordt met signalering en ondersteuning.
- De school kent en werkt met het Protocol of een kwaliteitskaart ERWD. De onderwijsprofessionals van de school kennen de inhoud en kunnen deze toepassen in de eigen onderwijspraktijk.

Expertise

- De leerkracht is in staat om kenmerken van de reken-wiskundeproblemen te herkennen, te signaleren en zet tijdig en adequaat interventies van het reken-wiskundeprotocol in.
- De school kan een beroep doen op een rekenspecialist of -coördinator, die leerkrachten kan adviseren over de rekenontwikkeling en kenmerken van dyscalculie.
- De school kan ouders op de juiste manier ondersteunen en verwijzen naar de zorgaanbieders voor diagnose en behandeling (ondersteuningsniveau 4).

Materialen

- De school is in staat om bestaand lesmateriaal aan te passen.
- De school is in staat om, in het onderwijs- of toetsprogramma, adaptief te toetsen volgens het Protocol ERWD.
- De school is in staat om basale hulpmiddelen in te zetten.
- De school beschikt over (een) remediërende aanpak voor reken-wiskunde en heeft kennis van de interventies bij de fases van de ondersteuningsniveaus.

Wat valt niet onder de basisondersteuning?

- De diagnostiek en behandeling van ERWD door een specialistische zorgaanbieder.
- Langdurige individuele ondersteuning voor leerlingen met rekenproblemen en/of ERWD die niet genoeg geholpen zijn met de basisondersteuning en de behandeling van ERWD.

² *Groenestijn, M., Borghouts, C., & Janssen, C. (2011). Protocol Ernstige RekenWiskunde-problemen en Dyscalculie (ERWD) – Basisonderwijs. Assen: Van Gorcum.

3.4 Ondersteuning van meer- en hoogbegaafde leerlingen

Aanbod

- De school zorgt voor een uitdagend en passend aanbod dat aansluit bij het ontwikkelingsniveau, de ontwikkelingssnelheid en de ondersteuningsbehoeften van leerlingen en is in staat om dit om te zetten in een plan. Op alle vakgebieden en vakoverstijgende gebieden.

Beleid

- De school heeft beleid vastgesteld voor meer- en hoogbegaafdheid waarin de volgende punten zijn opgenomen: definitie van de doelgroep, signaleringsinstrument en beschrijving van het aanbod.
- De school is in staat om op wijkniveau of binnen de regio van de school contactmomenten en samenwerkmomenten voor meer- en hoogbegaafde leerlingen te realiseren.

Expertise

- De leerkracht is in staat om signalen van verschillende vormen van meer- en hoogbegaafdheid, ontwikkelingsvoorsprong en onderpresteren vroegtijdig te signaleren.
- De leerkracht is in staat om op basis van deze signalen en beschikbare gegevens tijdig en adequaat een analyse te maken.
- De leerkracht heeft zicht op leerlijnen en is in staat om te differentiëren door het aanbod te compacten, te verrijken, te verdiepen en eventueel te versnellen, passend bij het ontwikkelingsniveau en de ontwikkelingssnelheid van de leerling.
- De school kan een beroep doen op een specialist meer- en hoogbegaafdheid of een professional met expertise in meer- en hoogbegaafdheid.

Materialen

- De school beschikt over lesmateriaal dat hen in staat stelt om te differentiëren en heeft daarnaast ook materiaal om het lesaanbod aan te passen.

Wat valt niet onder de basisondersteuning?

- Individuele ondersteuning voor leerlingen met kenmerken van meer- en hoogbegaafdheid die onvoldoende baat hebben bij de basisondersteuning, omdat zij langdurige en/of op maat gemaakte ondersteuning nodig hebben.
- Het geven van voltijds HB-onderwijs/ onderwijs in Magisgroep.

3.5 Ondersteuning van leerlingen met een achterblijvende cognitieve ontwikkeling

Aanbod

- De school zorgt voor een passend aanbod dat aansluit bij het ontwikkelingsniveau, de ontwikkelingssnelheid en de ondersteuningsbehoeften van leerlingen en is in staat om deze om te zetten in een plan op alle vakgebieden en vakoverstijgende gebieden.

Beleid

- De school heeft beleid vastgesteld waarin wordt beschreven hoe onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen met achterblijvende cognitieve ontwikkeling in kaart worden gebracht.
- De school heeft beleid vastgesteld waarin het aanbod aan leerlingen met achterblijvende cognitieve ontwikkeling wordt beschreven, waaronder het opstellen van een individuele leerlijn.
- De school heeft grenzen van haar ondersteuningsmogelijkheden op het gebied van het uitvoeren van onderwijs op basis van een individuele leerlijn beschreven.

Expertise

- De leerkracht is in staat om signalen van achterblijvende cognitieve ontwikkeling vroegtijdig te signaleren.
- De leerkracht is in staat om op basis van deze signalen en beschikbare gegevens tijdig en adequaat een analyse te maken.
- De leerkracht heeft zicht op de leerlijnen en is in staat om, samen met de IB'er/KC'er, het niveau en de verwerking (instructie, feedback, oefeningen) van het aanbod te differentiëren, passend bij het ontwikkelingsniveau en de ontwikkelingssnelheid van de leerling.
- De school kan een beroep doen op de expertise vanuit het SBO die ondersteuning kan bieden aan de leerkracht.

Materialen

- De school beschikt over lesmateriaal dat aansluit bij differentiatie in het aanbod.
- De school beschikt over remediërende methoden.

Wat valt niet onder de basisondersteuning?

- Leerlingen die een intensieve/zeer intensieve ondersteuning nodig hebben, waar sprake is van langdurige en complexe ondersteuningsvragen op cognitief gebied, al da niet in combinatie met gedragsmatig, sociaal-emotioneel problematiek.
- De onderwijsbehoeften van een leerling overstijgen de mogelijkheden van de school, ondanks inzet van beschikbare expertise.
- De onderwijsbehoeften van een leerling leiden tot sterk verminderd welbevinden van de leerling binnen een reguliere onderwijssetting.

*Raadpleeg het
Landelijk Doelgroepenmodel PO
als hulpmiddel om zorgvuldig een
passende leerroute qua aanbod
en aanpak voor leerlingen te
kiezen.*

3.6 Ondersteuning van de sociaal-emotionele ontwikkeling

Aanbod

- De school realiseert een positief leerklimaat en zorgt voor structurele aandacht voor de kwaliteit van de leerkracht-leerling relatie.
- De school begeleidt leerlingen in het sociaal-emotioneel leren - een proces waarbij de leerlingen de noodzakelijke kennis, attitudes en vaardigheden verwerven en toepassen met als doel om te kunnen gaan met zichzelf en met een ander. Oefeningen gericht op de sociaal-emotionele ontwikkeling hebben een plek in het reguliere onderwijsprogramma.
- De school begeleidt leerlingen met enkelvoudige (lichte) ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag e/o sociaal-emotionele ontwikkeling.
- De school heeft vanuit de kernpartneraanpak (proces)afspraken met de jeugdhulpverlening en jeugdgezondheidszorg over doorverwijzing naar relevant aanbod en trainingen (bijvoorbeeld weerbaarheid, faalangst).

Beleid

- De school heeft een doorgaande leerlijn en een eenduidige aanpak op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling uitgewerkt.
- De school heeft beschreven hoe de school als geheel zorgdraagt voor het welbevinden van alle leerlingen.
- De school heeft beschreven hoe het zorgdraagt voor het welbevinden van de leerkracht, omdat dit van invloed is op de kwaliteit van de leerkracht-leerling relatie.
- De school werkt vanuit de pedagogische driehoek ouders-kind-school. Daarnaast werkt de school intensief samen met kern- en ketenpartners.
- De school heeft de grenzen beschreven van ondersteuningsmogelijkheden op het gebied van het uitvoeren van onderwijs wanneer de sociaal-emotionele ontwikkeling van een leerling stagneert.

Expertise

- Leerkrachten zijn in staat om ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling te signaleren, analyseren en een plan op te stellen en uit te voeren.
- De school kan een beroep doen op een interne of externe gedragsspecialist die leerkrachten kan ondersteunen bij interventies op het gebied van gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Materialen

- De school zet hulpmiddelen en materialen in ter ondersteuning van een eenduidige aanpak en doorgaande leerlijn voor sociaal-emotionele ontwikkeling.
- De school hanteert een leerlingvolgsysteem voor sociaal-emotionele ontwikkeling.

Wat valt niet onder de basisondersteuning?

- Als ondersteuning van de sociaal-emotionele ontwikkeling wordt geboden, maar dit onvoldoende blijkt voor de leerling om langdurig in een klassikale setting (bij verschillende vakken) te kunnen functioneren en zichzelf te kunnen reguleren op sociaal-emotioneel gebied.

3.7 Ondersteuning van het taak- en werkgedrag en leren leren

Aanbod

- De school werkt planmatig aan het vroegtijdig signaleren van problemen met taak- en werkgedrag, biedt gerichte ondersteuning op basis van ontwikkelingsbehoeften en monitort de voortgang.
- De school doet eenvoudige en effectieve aanpassingen in het lesaanbod om het taak- en werkgedrag te bevorderen.
- De school biedt passende begeleiding aan leerlingen met lichte ondersteuningsvragen op het gebied van taak- en werkgedrag en leren leren.

Beleid

- De school heeft beschreven hoe taak- en werkgedrag van leerlingen, goed klassenmanagement, een positief didactisch klimaat en effectieve leerkrachtinteractie worden bevorderd.

Expertise

- De leerkracht heeft basiskennis over de ontwikkeling van taak- en werkgedrag en leren leren.
- De leerkracht heeft basiskennis over de verschillende oorzaken van moeilijkheden in taak- en werkgedrag en leren leren.
- De leerkracht signaleert achterstanden op het gebied van taak- en werkgedrag en leren leren.
- De leerkracht is in staat effectief taak- en werkgedrag en leren leren bij leerlingen te bevorderen.
- De school kan een beroep doen op een interne of externe gedragspecialist die leerkrachten kan adviseren over ondersteuningsbehoeften op het gebied van taak- en werkgedrag en leren leren.

Materialen

- De school stelt hulpmiddelen en materialen beschikbaar ter ondersteuning van effectief taak- en werkgedrag en leren leren en biedt ondersteuning bij het gebruik ervan.

Wat valt niet onder de basisondersteuning?

- Als ondersteuning met betrekking tot de ontwikkeling van taak- en werkgedrag en leren leren wordt geboden, maar dit onvoldoende blijkt voor de leerling om in een klassikale setting (bij verschillende vakken) te kunnen functioneren en zichzelf aan te sturen.

3.8 Ondersteuning aan leerlingen in meertalig context

Aanbod

- De school benut de meertaligheid van nieuwkomers en meertalige leerlingen, om de taal- en denkontwikkeling te stimuleren.
- De school benut thuishalen in de meertalige klassencontext om het leren van alle leerlingen te versterken.
- De school zorgt voor een leeromgeving die rust, veiligheid en verbinding biedt.

Beleid

- De school heeft zowel een pedagogische als didactische visie ten aanzien van leerlingen in meertalig context beschreven.

Expertise

- De leerkracht is in staat om diversiteit te omarmen en leerlingen te leren over hun eigen grenzen te kijken en inzicht in verschillende culturen en achtergronden te krijgen.
- De leerkracht is in staat om in korte tijd zicht te krijgen op de achtergrond en het potentieel van nieuwkomers.
- De school kan een beroep doen om een interne of externe Nieuwkomersspecialist die de leerkrachten kan adviseren.
- De school werkt samen met de Taalschool Utrecht en de International School Utrecht aan het professionaliseren van personeel op het gebied van meertaligheid en nieuwkomers (Stedelijk Expertiseteam Nieuwkomers).

Materialen

- De school werkt met meertalige materialen en hulpmiddelen.

Wat valt niet onder de basisondersteuning?

- In de gemeente Utrecht geldt de stedelijke afspraak dat nieuwkomersleerlingen ouder dan 5,5 jaar starten op Taalschool Utrecht.

In de stad Utrecht is het kwaliteitskader "Onderwijs aan leerlingen in een meertalige context" opgesteld. Raadpleeg het kwaliteitskader om visie, aanpak en ontwikkeling ten aanzien van onderwijs aan nieuwkomers in het onderwijs te versterken.

4. Wat doet SWV Utrecht PO in de basisondersteuning?

SWV Utrecht PO is een organisatie, vormgegeven vanuit de samenwerking tussen de Utrechtse PO schoolbesturen, gericht op passend onderwijs. De schoolbesturen stellen, samen met SWV Utrecht PO, de Utrechtse norm voor basisondersteuning vast zodat duidelijk is wat elke school minimaal biedt. Daarmee wordt de kansengelijkheid bevorderd voor alle Utrechtse basisschoolleerlingen. Waar de basisondersteuning niet toereikend is, kan extra ondersteuning ingezet worden vanuit samenwerkingsverband.

Ondersteunen

De uitvoering van de basisondersteuning ligt primair bij de schoolbesturen. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de basisondersteuning op de scholen. SWV Utrecht PO ondersteunt de schoolbesturen hierbij. Dit gebeurt door samen te werken op het niveau van de preventieve en lichte interventies. De school ontvangt middelen van het samenwerkingsverband om deze interventies uit te voeren en de school kan beroep doen op een consultant vanuit het samenwerkingsverband om hen te ondersteunen.

Signaleren en afstemmen

De PO schoolbesturen en SWV Utrecht PO signaleren beiden waar het goed loopt en waar nog ontwikkeling nodig is in de uitvoering van de basisondersteuning. Deze signalen worden wederzijds gedeeld en gebruikt om gerichte ondersteuning te bieden en gezamenlijke verbeteracties te initiëren.

Schoolondersteuningsgesprekken

De school en de consultants van SWV Utrecht PO voeren jaarlijks schoolondersteuningsgesprekken waarin o.a. de ontwikkelingen rondom de Utrechtse basisondersteuning worden besproken. Zij kijken samen naar vragen, uitdagingen en kansen rondom de basisondersteuning en bespreken hoe de ondersteuning binnen de school versterkt kan worden. Deze gesprekken slaan een brug tussen de verschillende ondersteuningsniveaus en vormen een schakelpunt tussen wat een school zelf kan bieden en wanneer extra ondersteuning nodig is. In jaarlijkse bestuurlijke samenwerkingsgesprekken tussen de individuele schoolbesturen en de bestuurder van SWV Utrecht PO wordt aan de hand van data gesproken over wat opvalt ten aanzien van de basisondersteuning op de scholen van het betreffende schoolbestuur. Signalen van SWV Utrecht PO over de basisondersteuning en de preventieve en lichte ondersteuning op de scholen worden besproken. Daarnaast geeft het schoolbestuur aan hoe de scholen de ondersteuning van SWV Utrecht PO ervaren. Op deze manier dragen deze gesprekken bij aan een continue kwaliteitsverbetering binnen het geheel van de basisondersteuning.

